

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:

НА ГОДИНУ 6 дин.
 НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 „
 ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ 9 „

НЕДЕЉА 12. ЈУНА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
 А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ

Према наређењу другог става члана 14. закона о устројству општина и општинских власти, Суд је општински саставио списак гласача, који имају право гласања на општинском збору.

Извештавајући о овоме грађане београдске Суд их општински позива, да своје примедбе на овај списак ради његове исправке учине, те да нико не буде лишен права гласа на општинском збору, који по закону то право има, а који би погрешно из списка био изостављен.

На општинском збору имају право гласа сви пунолетни чланови општине, који плаћају најмање потпуни грађански данак, који нису под туторством или старатељством, који нису под платом код другог у служби, или којима по прописима члана 16. овог закона право гласања не би било одузето. (Чл. 14. зак. општ.).

Немају право гласања на општинском збору:

1., Они који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или кад

су лишени грађанске части, за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због преступа или иступа, који човека бешчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана издржане казни;

2., Који се налазе под кривичним ислеђењем, за дела под 1. наведена;

3., који су пали под стециште за време док стециште траје, и док се не прогласе за невине;

4., Који су под полицијским надзором; и

5., Који дугују држави порезе више од оног полгођа у коме се збор држи. (Члан 16. закона).

Официри и војници стајаће војске не учествују у саветовању општинског збора. (Члан 15. закона).

Од суда општине београдске 11. Јуна 1894. год. АБр. 3448.

ПОЛИЦИСКА НАРЕДБА

Управа вар. Београда, као надлежна, да одржава јаван ред, да се стара о одржању морала и здравствениости у престоници; на основу закона кривичног § 326., закона о

општинама чл. 34., тач. 9., закона санитетског чл. 9., тач. 5. и расписа г. Министра унутрашњих дела од 20. Априла 1894. г. ПБр. 6144, даваће дозволе за: балове, разне представе позоришне, циркусе, мађионичаре и гимнастичаре, концерте сваке врсте, излагање на углед слика, панорама и менаџерија, обртуска, мала стрелишта и све, што служи на уживање публике, под овим условима:

1, Сваки онај, који жели у Београду давати балове, позоришне представе ма које врсте, концерте ма кога рода, представе мађионичарске и гимнастичке, певање у кафанама, излагање слика на углед или менаџерије, панорама и све томе подобно, што у ову врсту спада, а служи као уживање публике, — мора предходно, **на један дан**, имати за то одобрење од управе вароши Београда.

2, Дозволе те даваће се само на одређено време, а најдаље за један месец од једном и то онима, који по добивеном предходном одобрењу, поднесу признаницу, да су општини платили прописну таксу.

Без плаћене таксе општини, несмеју се нигде држати јавне забаве. Који би соп-

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У В Е З И

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЋИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. београдске).

Мото:

— „Пора нам перестат бит умними чужим умом и славними чужоју славоју“ (Време је да престанемо мудровати туђом памећу, и славити се туђом славом).

Карамзин.

(НАСТАВАК)

Становници Крајине и целе јужне Хрватске поврве сада сви на север, бежећи чак у Крањску и Крушку. То њихово нагло узмицање зададе тамошњим Хришћанима толики страх, да се и они чисто осећаху изложени непосредној навали турској. Услед тога краљ

Рудолфо би принуђен, да предузме озбиљне мере за обрану својих земаља на Крајини. Поводом тога сазва он у јануару 1577. г. све покрајине на договор, ну при финансијској исцрпљености они не могаху да исплате ни 1807 српских хајдука у Славонској Крајини. С тога Рудолф сазва други сабор 1. јан. 1578. г. у *Бруку* на Мури, који иза дугог саветовања, донесе 1. марта нову уредбу за крајишку војску, познату под именом: *брушки указ* (Brücker libell). По томе указу врховну команду над целом Крајином славонском и хрватском доби надвојвода *Карло*, „од Драве до Јадранскога мора нека заповеда надвојвода, док цару буде драго а надвојводи могућно. Нека брани ове земље, али навални рат на Турке не сме водити без царске дозволе. Ако буде велика потреба, помоћи ће му цар“.⁽¹⁾ Сем тога одобри се тим указом и повећа сума новаца за исплату крајишке посаде, од које се тада исплатило и 1315 хајдука српских.⁽²⁾ У ово време једнако је боравио у Цариграду Рудолфов посланик, тражећи да порта

поврати све оне градове с оне стране Уне, које је Ферхат-паша заузео за време мира. Али кад ни дарови ни претње његове не помогаше, одлучи надвојвода Карло, да оружаном силом поврати изгубљене градове. То му је саветовао и сам краљ Рудолфо. Нареди се скупљање војске по целој Крајини и Хрватској. Градови се почну снабдевати јачом посадом и муницијом. За врховног заповедника целе војске, која са крајишким народном милицијом — српским хајдучима — износаше на 10 000, постави надвојвода *Ђуру Кевенхилера*, који дошавши код *Кастела Херендића*, огласи одатле 21. авг. 1578. г. формални рат Ферхат-пашини.⁽¹⁾ Сем главне групе Кевенхилер је имао још и 500 копчака шанчева и 18 топова. Са том војском пође из Херендића преко Слуња на Дрежњик у Босни, који Турци одмах напусте. Исто тако без боја заузме и градове Цазин и Острожац, у којима одмах остави своју посаду. Ну кад дође под Бужим, мораде га опседати, што се турска посада не хте предавати уздајући се у скору помоћ, коју зачета Ферхат-паша вођаше у јачини

⁽¹⁾ Smičiklas T.: Povj. hrv. књ. II. стр. 71.

⁽²⁾ Ваничек (Шмић Ј. М.): Ист. војн. Крајине, књ. I. стр. 32.

⁽¹⁾ Hammer v. J.: Gesch. d. osm. Reiches, В II. S. 457.

ственик локала или зграда то учинио, биће кажњен.

3, Дозволе за јавне забаве, балове итд. даваће се у локалима, који су бар 4 метра високи; да имају добру вештачку вентилацију и бар још два споредна повећа локала (један за оставку врекапута, а други, као локал, где ће се јести пити и пушити) и да није на досади комшилуку.

4, Дозволе за представе приватних позоришта и циркуса, одобраваће се само за време великог одмора српског народног позоришта.

5, Представе мађионичарске и акробатске, менаџерије, панораме, изложбе слика, мала стрелишта, обртнице и друго том подобно, дозволиће се само у сате оне, кад нема представе у народном позоришту.

6, Неће се дозвољавати; прве и последње недеље Божићнег и Васкршњег поста: јавне забаве, менаџерије, певанке, музике, панораме и томе подобно, а балови, канцрти, и предавања разна, ако су у вези са играма, ни за време целог Божићнег и Ускршњег поста; изузимајући дане опште народног празника „Цвети“ и „22. Фебруар“.

7, Све дозволе: за забаве, представе итд. даваће се, ако управа за умесно нађе, да треба то да учини, само онима, који јој поднесу тачан програм њихових продукција из којег ће се видети: да у њима нема ничег вређајућег ни у погледу морала (наравственост) ни у погледу вере, народности, постојећег општег реда или постојећих редова грађанства.

8, У дозволи значиће се увек личност, која се продуцира и локал где ће се продукција давати. За друштво у дозволи биће означено поименце свако лице.

9, Сваки страни вештак (продуцент) мора поднети уредан, велики, загранични пасош државе чији је поданик и уверење власти

своје државе, да је занета вештак за каквог се издаје.

10, Тањиром или иначе купити паре од публике у опште је забрањено.

11, Сопственик локала, који је добио дозволу, да се извесне особе могу код њега продуцирати, мора дан пре, но што продукцију одпочне, управу известити написмено где станује сваки поједини вештак.

Ако су продукције у нарочито саграђеним зградама, као: циркуси, менаџерије, панораме и томе подобно, дужан је то учинити сам старешина друштва.

12, Директор друштва, односно газда локала (кафеџија, гостионичар), дужан је одмах написмено известити управу вароши Београда, ако неко од вештака, ма из каквих разлога, престане продуцирати се.

13, Продукције ма које врсте, као и певање са свирањем (тингел-тангл) по кафанама и гостионицама, не смеју дуже трајати но до 12 сати ноћу.

14, На захтев власти сопственик локала, односно директор, дужан је свакад показати писмену дозволу управе вар. Београда и признаницу, да је плаћена такса каси општинској за тај дан кад је представа.

15, Певачице не смеју становати у зградама, које припадају локалу (кафани, гостионици) у којим се продуцирају. Ако станују у хотелу, гди иначе долазе путници, то се и у овоме стану, у хотелу морају морално понашати.

16, Певачице после свршених продукција, не смеју се задржавати ни у општим ни у споредним локалима где се продуцирају, нити са гостима седети.

Ако која од продуцирајућих се женскиња неморални живот проводи, казниће се менталним одузимањем дозволе и протераће се, ако је странкиња; а српске грађанке ставиће се под санитарско-полицијски надзор

(види распис Министра унутрашњих дела СБр. 1141 од 29. фебруара 1884. год.

17, Певачице и вештаци не смеју ни за време ни после продукције зачиковати публику неморалним и безобразним кретањем.

18, Певачице морају бити обучене за време представе у солидном оделу; хаљина да је до чланака, рукави да покривају руке до изнад шака, а прса да су до врата закопчана.

Изузетно дозвољаваће се вештакињама код циркуса и гимнастичара.

19, За време представа и продукција присуствоваће полицијски орган, кад управа нађе за потребно, да то нареди, који ће контролисати, да се одобрени програм не прекорачи и да се ред одржава.

У овом случају газда локала или старешина друштва платиће и 3 дин. у име дијурне томе чиновнику од једне представе.

20, За сваку неуредност, одговоран је газда локала (кафеџија, гостионичар) односно директор дружине и казниће се:

а, За неисправност из тачке 1, 2, 3, 8, 11, 12, 14, 15, 16 и 18, по § 326. крив. закона.

б, За неуредност из тач. 6. по § 364. крив. закона.

в, За неуредност из тач. 7., за ругање вере по § 365., тач. 1-ој истог закона.

г, За безобразне речи и понашање по § 362. тач. 4. или § 363. истог закона.

д, За неуредности из тач. 13-те по § 364. тач. 5-ој.

е, За неуредности из тач. 17-те по § 363. казн. закона.

Ова наредба важи од 15. Јуна 1894. г., и њом се замењује наредба управе вар. Београда од 10. Новембра 1892. г. Бр. 19975.

ПБр. 11085. — Из канцеларије управе вар. Београда 31. Маја 1894. г. у Београду.

од 30 000 војника. Сем недаће, што хришћанска војска беше према сили непријатељској врло слаба да издржи одсудну битку, која беше неминовна, још их десетковаше болест и мораше оскудица у храни. У таком стању затекше прве предстраже Ферхатове Кевенхилера под Бужимом, и потукоше се одмах. Они истина одбију овај први нападај, али увиде да нису у стању издржати борбу са главном трупом Ферхатовом, те одмах узмакоше. Турци нагну за њима да поврате оне градове, које је Кевенхилер био заузео; 27. септ. појаве се пред Цазином, и после дводневног опседања, у пркос храброг отпора малене посаде, натерају на предају. Исто тако прође и Острожац, а заповедник му Богданић допаде ропства на превару.⁽¹⁾ Тако је рђаво прошао и овај напад на Турке, дајући им само више повода, да задобивене градове још јаче утврде. Турци, утврдивши те градове, образују од њих засебан санџак, који Ферхат преда новом заповеднику.

Така предострожност Турака подстакне надвојводу Карла, да с оне стране Уне утврди градове, који ће моћи одговарати јачини ових турских утврђења. А да би имао неки јаки град на Купи, који би својим положајем

могао бранити прелаз преко Купе, реши се надвојвода, да бан на утоку речице Коране у Купу подигне нови град, да га добро утврди посадом и бедемима. Године 1579. 13. јула подиже се на 900 турских глава, данашњи град *Карловци*, који носи име свога основаоца.⁽¹⁾ Да се град брже насели, подари Рудолф повељу, „да у тврђи одређеној на заштиту земље прве повластице имају војници, били коњаници или пешаци“.⁽²⁾ На тај начин град се брзо насели новим становницима, који образоваше јаку посаду. У опште сви градови с оне стране Уне добро су били у ово доба снабдевени посадама, и ми налазимо, да је самних српских хајдука у тим градовима било г. 1580 на 1245 момака.⁽³⁾ — Чаркања на граници између Турака и Хришћана продужавала су се једнако, променљивом срећом на обе стране. На Бићах су Туурци наваливали и ове г. 1581., али ништа нису учинили, но су још и штете претрпели од посаде градеке, која им попала Крпу и Нови на Уни.⁽⁴⁾ Озбиљнији је нападај Скендерпаше пожешкога од 1580. год. на вараждинске пределе. Њему изађу на сусрет неке хрватске војводе са 2 500 људи па у изме-

надном љutom боју тако разбију Турке, да паде и сам Скендер-паша; уз то заробе 430 људи и 20 застава, па све то са главом Скендеровом пошљу надвојводи Карлу.⁽¹⁾ Така и друга мања турска упадања продужавала су се и даље једнако, док г. 1584. није предузео босански Ферхат-паша већи поход чак до Крањске. Он сакупи до 10 000 људи, па прејури преко Хрватске чак у Крањску пленећи на све стране. Хрватски бан са крајишком посадом карловачког генерала Таха дочекају Ферхата 6. окт. код Слуња и тако га потуку, да је он и сам пао на бојишту са својих 2 000 бораца. Преко 600 сузања ослободе ропства, а 40 живих Турака и 10 застава пошљу на дар надвојводи Карлу.⁽²⁾

Осокољени овако славном победом Крајишници помишљаху и на освету. С тога се бан Ердеди одлучи г. 1585. те упаде у Босну, освоји и попали Костајницу, па преко новодигнутог моста пређе Уну, продирући напред, не да осваја, већ да само зада Турцима страха. Ну Турци слабо су се тога бојали, већ они продужише свој стари занат, упадајући у хришћанске пределе са свију страна, зашто су им се опет Хрвати и Крајишници добро светили. Тако је стање тра-

(1) Грбић М.: Карлов. влад., књ. I. стр. 85.

(2) Smiciklas T.: Pov. hrv. књ. II. стр. 74.

(3) Ваничек (Шимић Ј. М.): Ист. војн. крајине, књ. I. стр. 54.

(4) Lорасић R.: Бићац и т. д. стр. 83.

(1) Hammer v. J.: Gesch. d. osm. Reiches, V. II. S. 511-512.

(2) Ваничек (Шимић Ј. М.): Ист. в. кр., књ. I. стр. 195.

(1) Lорасић R.: Бићац и бићацка крајина стр. 161, 239. — Ваничек (Шимић Ј. М.): Ист. војн. крајине, књ. I. стр. 194-195.

О Б Ј А В А

Ради осигурања лиферовања за овогodiшња калдрмисања нужног 1210 м³ ломљеног камена, 958 м³ песка и ради осигурања 1703 м³ откопавања земље држаће се 13. (25.) јуна ов. год. пре подне у 10 сахати у вел. вар. дворани минуендо лицитација.

Лицитанти обавезни су пре почетка лицитације 5% изкљичне цене у име жаобине да положи, коју жаобину предузимач до на 10% јамчевине одмах има да допуни. Са биљегом од 50 новч. и 10% понуђене цене, снабдевене по пропису састављене запечатене писмене понуде примају се, те понуде имају се до 13. (25.) јуна ов. год. 9 сати пре подне овог магистрату да поднесу. Накнадне понуде неће се у обзир узети.

Планови, предрачуни, предмере, дражбени услови и камен образац могу се у муниципалном мерничком звању за време званичних часова прегледати.

Бр. 7335. У Панчеву, из седнице варошког магистрата, држане 3. (15.) јуна 1894. године.

Адолф пл. Матановић с. р.
градоначелник.

О Г Л А С

На основу наређења господина Министра војног од 1. Јуна ов. год. ФАБр. 3742 и предписа команданта дунав. дивизијске области од 3. Јуна ов. год. Бр. 2750.

Сви ђаци који су рођени и регрутовани у територији VII. пуков. окружне команде а тако исто и они, који нису рођени и регрутовани у територији VII. пуков. окруж. команде али су одпочели полагање испита код дунавског артиљеријског или пешадиј-

ског пука и нису на истом пали, већ га имају продужити, позивају се да на дан 1. Јула ове године предстану VII. пуков. окружної команди ради упута у сталан кадар, на испуњавање вој. обавезе по чл. 88. закона о устројству војске.

Сви пак ђаци, који нису рођени и регрутовани у територији VII. пуков. окружне комвнде, а и они, који су у Београду служили а на испиту пали, или га још нису почели полагати, имају се јавити својој пуков. команди у којој су територији рођени и регрутовани.

Ко од напред поменутих ђака не предстане својој команди у означено време, ради упута у кадар, на њега ће се применити наређење господина Министра војног од 14. Маја 1892. год. ФАБр. 3437.

Из канцеларије VII. (београдске) пуков. окруж. команде 4. Јуна 1894. год. Бр. 4830 у Београду.

Н А Р Е Д Б А

1. Грађанству се ставља до знања, да је најстроже забрањено дирати жице, пине, и остале апарате електричног трамваја.

2. Пешацима и колима, забрањено је ићи по путу електричног трамваја од болнице за душевне болести до Топчидера.

3. Пут се трамвајски може прелазити на свима прелазима, који су одређени за то, али пешаци и кола треба да се склоне кад чују знак да наилазе кола електрична.

Ко не поступи по овој наредби биће кажњен по тач. 5. §. 327. крив. законика до 15 дана затвора.

Бр. 10659. Из канцеларије управе града Београда 25. Маја 1894. год.

јало све до године 1587., — до пораза Алибегова под Иванићем, услед чега наступи на Крајини за једно 2—3 године привремени мир.⁽¹⁾ — Остављајући да допније наставимо описивање даље борбе на Крајини прелазимо сада на *нове српске сеобе* до овога доба, које су знатно попуниле опустеле пределе и градове негдашњег хрватског краљевства.

Турци заузимајући поједине градове — чије су околине пре тога са свим опустошавали — вазда су доводили за собом гомиле „Влаха“ (Срба) из Босне и насељавали их околу освојених градова. Па то су урадили и са свима заузетим градовима на Уни; јер је позната ствар да Турци неће да обрађују земљу, и да им је за тај посао, као и за оправљање и чување градова, најпотребнија била српска раја. С тога и узимамо, да су прве српске сеобе у пределе око Уне дошле онда, кад су их Турци освојили.⁽²⁾ Друге пак сеобе српске, које су бивале све чешће и гушће, што су више расла турска освајања. Тако су имања грофова Зрињских вазда била приступачна српским ускоцима. Сигетски јунак Зрињски насељаво је Србе на својој имању око Рибника.⁽³⁾ Сачувала се и његова привилегија од 25. јуна

1544. г., којом бан, као власник градова Рибника и Озља узима у заштиту, а одређује пределе и дужности Србима, што се населише у *Прилисју* и *Росопајнику*. У тој се привилегији вели:

„Ми кнез Миклеуш Зрињски и бан хрватски, славонски итд. дамо на знање . . . како придосе пред нас с Прилишћа и Росопејника власи, ки до данас јесу онди у постоју пребивали с нашим одлучењем, ки по имену јесу ниже писани: (па набраја имена). Просећи од нас већ кунице, свом службом би имали нас служити. Ми видећи, да би ради у нашем господству стати и нас право и верно служити, ш ними се утакмисмо тим начином: да имају од наших земаљ служити кад и камо коли буду од нас заповед имали . . . да имају на чету или на пут поити: и ако би када отели поити, да јим ми имам обрашно дати, и ча коли на путу дободу сужањ, кони, марха, мале и велике, да имају нам од свега добитка половицу дати, и туликоје ако би каду пошли на пут об својем брашњи, да нам имају од свега добитка мала и велика трети дел дати; и да нам буду дужни десетину одјанац давати; а они да су слободни од веих иних доходак и служаб, малих и великих, ча е дужност од сел иних; и ако би отел напридовати или на то стати к себи на земљу нашу ких јунаков приети, то допушћење од нас имају приети имеја се поставити с том службом, како остали, како е згора писано, јавивши се нам или нашим официјалом; и ако би се пригодила ка шкода од њих у нашем господству, ка би се очито знала, да оте каштигу приети, ке буду достојни“.

ТАБЛИЦА

За паљење и гашење електричних лампа у Београду за месец Јуни 1894. год.

Дана	Упалиће се у	Угасиће се у
1.	12 с.	2 с. 20 м.
2. и 3.	12 с.	2 с. 10 м.
4—6.	Неће се палити никако.	
7. и 8.	9 с.	11 с.
9. и 10.	9 с.	12 с.
11.	9 с.	12 с. 30 м.
12.	9 с.	12 с. 40 м.
13. и 14.	9 с.	1 с.
15.	9 с.	1 с. 20 м.
16—22.	9 с.	2 с. 20 м.
23—25.	8 с. 50 м.	2 с. 20 м.
26—28.	8 с. 50 м.	2 с. 30 м.
29. и 30.	11 с.	2 с. 30 м.

Напомена. 1. Ове су таблице израђене према месечевим фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу вароши Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама иначе не би палиле.

3. У 11 часова пре по ноћи угасиће се половина лампа онда, кад исте светле од пре па до после по ноћи.

Од суда општ. вар. Београда 29. Маја 1894. год. ЕБр. 2741.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај вароши Београда. У седмици од 22. до 29. Маја 1894. године допутовало 1059. отпутовало 889 Од којих су:

а.) Пола: мушког 1010. женског 49.

б.) Вероисповести: православне 957. неправославне 62, мојсјејевске 29, мухамеданске 11, свега 1059.

в.) Постојбина: Србија 918, Ауст-Угарска 70, Босна и Херцеговина 5, Црна Гора

Из ове се привилегије види, да ови насељени Срби нису живели на господарским имањима као раја или кметови, како се тамо значују сељаци на господарским добрима⁽¹⁾ већ као људи, којима је главни задатак био *четовање*, па су од пљачке добит делили са господарем. Четовања та међутим нису била само по турским земљама, већ има примера, да су оваки Ускоци често употребљавани у личну службу својих господара противу осталих хришћанских племића и земаља, пуштошећи и робећи и њих као год и Турке.

У ово исто доба спомињу се и српска насељења у *гоморском диштрикту око града Восиљева*.⁽²⁾ Ови су ту били насељени под истим условима, као и они у Прилисју и Росопејнику, па су их грофови Франкопани употребљавали и противу својих непријатеља Хришћана. Ова насељења нису била стална, јер од силних навала турских, нарочито г. 1582., мораше се ови Срби повући још северније у Крањску, где још и данас постоје трагови тих Срба у презименима појединих породица; а неки се део — по мишљењу Грбића — одмакао у данашњи Јасенак иза Клека и сместио се ту у велике тиморне планине капелске, па ту дочекао каснија српска насељења под крај

(1) Gruber D.: Borbe Нгу. за Тур. и т. д. стр. 33—38.

(2) Грбић М.: Карлов. влад. књ. I. стр. 85.

(3) На истом месту, стр. 18.

(1) Караџић Ст. В.: Рјечник, стр. 277. под речју „кмет“.

(2) Грбић М.: Карлов. влад. књ. I. стр. 22.

1, Грчка 4, Турска 18, Бугарска 4, Румунија 9, Русија 2, Германија 12, Франц. 6, Италија 2 остале државе 8, ван Европе —.

г., Занимање путника: Тежаци и економи 198, Занатлије 58, Трговци 439, индустријалци 9, шпекуланти и предузимачи 5, Гостионичари 36, Интелигенција (војска) 153, Ђаци 25, раденици и помоћници 35, Пиљари и бозације 2, надничари и слуге 59.

Из статистичког одељка општине вароши Београда 5. Јуна 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД ПОЖАРА

У месецу Мају 1894. г.

1. МЕСТО ПОЖАРА

У КОМ КРАЈУ	Кров	Таван	Сламе	Димњак	Радион. соба дуб.	Подрум	Остало	СВЕГА
У кв. варошком	—	—	1	1	—	—	—	2
" " теразиском	—	—	—	—	—	1	—	1
" " савеком	—	—	—	—	—	—	—	—
" " дунавском	—	—	1	—	—	—	—	1
" " палилулском	—	—	—	—	—	—	—	—
" " врачарском	—	—	—	—	—	—	—	—
Иван вароши	—	—	—	—	—	—	—	—
СВЕГА	—	—	2	1	1	—	—	4

2. ВРЕМЕ ПОЖАРА

ДОБА ДАНА	Недеља	Понедељак	Уторак	Среда	Четвртак	Петак	Субота	СВЕГА
Од 6 с. ујут. до 6 ув.	—	—	1	1	—	—	1	3
Од 6 с. ув. до 6 ујут.	—	1	—	—	—	—	—	1
СВЕГА	—	1	1	1	—	—	1	4

Примедба: осим тога, било је 7. истог месеца једно алармирање.

Из статистичког одељења суда општине вар. Београда 7. Јуна 1894. г. у Београду.

СТАТИСТИКА САМРТНОСТИ

у месецу Мају 1894.

Свега је умрло 86, од којих су 44 мушких, 42 женских.

XVI. столећа. Ранијим српским насељењима у Жумберку дошли су г. 1547. нови рођеви Срба, јер 7. марта исте године Фердинандо I. одредио је посебне поверенике да купе имање Мехово (Mieher) „јер је прека нужда, да се ту населе још ненасељени Ускоци ради помоћи и ради добра свију наших доњо-аустријских земаља“ — вели он у својој наредби. А да би Ускоци били на ближе, и да се не би раширкали на далеко једни од других, упућује цар своје изасланике, нека на удаљенија кућишта у Мехову преселе староседиоце сељаке, који имају своје посаде око Жумберка, па онда нека населе на та замењена седишта Ускоке“.⁽¹⁾

Године 1562. — вели Ваничек — би смештена једна гомила Срба са 600 за бој способних глава у Подравље. Али пошто овај предео не беше згодан за војничку на сеобину, то комисија од г. 1563. (за обилажење крајине) доби налог, да пресели ове насељенике на земљиште православног манастира Лепавине у горњо-славонској крајини“.⁽²⁾ У том крају било је Срба још за владе Матије Корвина, али су то били сами

По вероисповести: православне 71, католичке 10, протестантске 1, мојсијевске 4, мухамедовске —.

По месту рођења: 54 из Београда, 14 из Србије, 18 из других држава.

По деловима вароши: 4 из варошког кварта, 5 из теразиског кварта, 2 из савамалског кварта, 13 из дорћолског кварта, 20 из палилулског кварта, 32 из врачарског кварта, — из Топчидера.

По брачном стању: 59 нежењених или неудатих, 15 жењених или удатих, 11 удових, — разведених, — ванбрачних.

Из статистичког одељења суда општине вар. Београда 11. Јуна 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На основу решења суда општине града Београда од 18. Маја ов. год. АБр. 2963, — Економно одељење истог суда држаће на дан 20. јуна ов. год. од 3—5 сах. по подне у канцеларији својој, другу јавну усмену лицитацију за набавку и израду одела за пожарнике општинске и то:

За израду 22 блузе, 22 чакшире, 22 шајкаче од чохе; 22 блузе и 22 ком. чакшира од сегелтуха за пожарнике. И

За израду 1 шињела, 1 блузе, 2 ком. чакшира, 1 шајкачу од чохе и 1 блузу и 1 чакшире од сегелтуха за командира пожарне чете.

Кауцију полажу српски грађани 300 а страни душло у готову или српско државним папирима од вредности.

Мустре и остале погодбе о изради овог одела могу се видети сваког радног дана а и на дан лицитације у канцеларији економног одељења.

војници, којима су породице биле под турском влашћу, док се и оне најпосле не преселише у хришћански крај“.⁽¹⁾ Доцније се број Срба у овом крају све већма увећавао, тако да су они под својим војводама: *Маргетићем, Дојчином, Алексићем, Вукомиром*, а доцније мало и *Вуковићем* и *Пејашеновићем* у многим бојевима прославили царско оружје, а себи и народу своје осветлали образ.

У исто доба, када дођоше ови Срби у Подравље, дођоше Срби — *Моровласи* са јадранског приморја у горњо-славонску и Крајину, и њима дадоше земље у мочарима реке Глоговице под условом, да бране своја нова кућишта од Турака. Год. 1564. 12. јуна добише они од краља повластицу, којом их ослобађа сваког пореза и царине.⁽²⁾ У исту крајину дођоше и бегунци из Мале Влашке, те се тако овим новим насељеницима српским знатно појачала одбранбена снага крајинске посаде.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

⁽¹⁾ Легопис М. С. књ. 158. стр. 5.

⁽²⁾ Ваничек (Шимић Ј. М.): Ист. војн. крајине, књ. I. стр. 27.

Ко жели примити се израде овог одела нека означеног дана дође и лицитира

АБр. 3421, — Од суда општине града Београда, 11. Јуна 1894 год. у Београду.

БЕОГРАДСКА ПИЈАДА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ

Од 4. до 11. Јуна 1894. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		НАЈВЕЋА		НАЈМАЊА	
		ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.
3028	АРПАЦИКА				
	БРАШНА КУКУРУЗНА	30		15	
	БОРАНИЈА				
	ВИНА БЕЛА (ОД ЛИТ.)				
	ВИНА ЦРНА (ОД ЛИТ.)				
150	ВОЛОВА				
	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ	140		130	
	ВУНЕ ПРАНЕ				
	ГРОЖЂА				
	ДУЂА				
547	ЈАБУКА				
	ЈЕЧМА	11		10	
	КАЈМАКА				
6404	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
	КОЖА ЈАГЊЕТИХ				
	КОЖА ОВЧИЈИХ				
407	КОРЕ БРЕЗОВЕ	14		10	
	КРАВА				
63220	КРЕЧА	360		340	
11560	КРОМПИРА	10		9	
	КРУПНИКА				
	КРУШАКА				
36302	КУКУРУЗА	950		9	
	КУПУСА				
	ЛОЈА НЕТОПЉЕНОГ				
	ЛОЈА ТОПЉЕНОГ				
	ЛУКА АРШЛАМЕ				
326	ЛУКА БЕЛА	40		35	
2369	ЛУКА ЦРНА	25		20	
77	МАСЛА	150		140	
173	МАСТИ	120		115	
	МЕДА				
	ОВАЦА				
21414	ОВСА	11		10	
	ОРАЈА				
735	ПАСУЉА	12		10	
	ПЕКМЕЗА				
	ПРОСЕ				
45477	ПШЕНИЦЕ	11		1050	
77	РАЖИ				
	РАК. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ „				
	РАК. ШЉ. ЉУТЕ „				
4664	РАК. ШЉ. МЕКЕ „	45		30	
17824	СВИЊА ДЕВЕЛИХ	85		75	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
25050	СЕНА	6		5	
4341	СИРА	100		50	
	СЛАМЕ				
	СЛАНИНЕ				
	СОЧИВА				
485	УГЉЕНА ДРВЕНОГ	8		6	
55000	УГЉЕНА КАМЕНОГ	3		250	
	ШИПАРКЕ				
	ШЉИВА СИРОВИХ				
180	ШЉИВА СУВИХ О. Г.	12		8	
	ПРОСТОГ КАМЕНА				
30750	ЦЕМЕНТА				
	СИТНИЦЕ				
13552	ТРЕШЊЕ	30		15	